

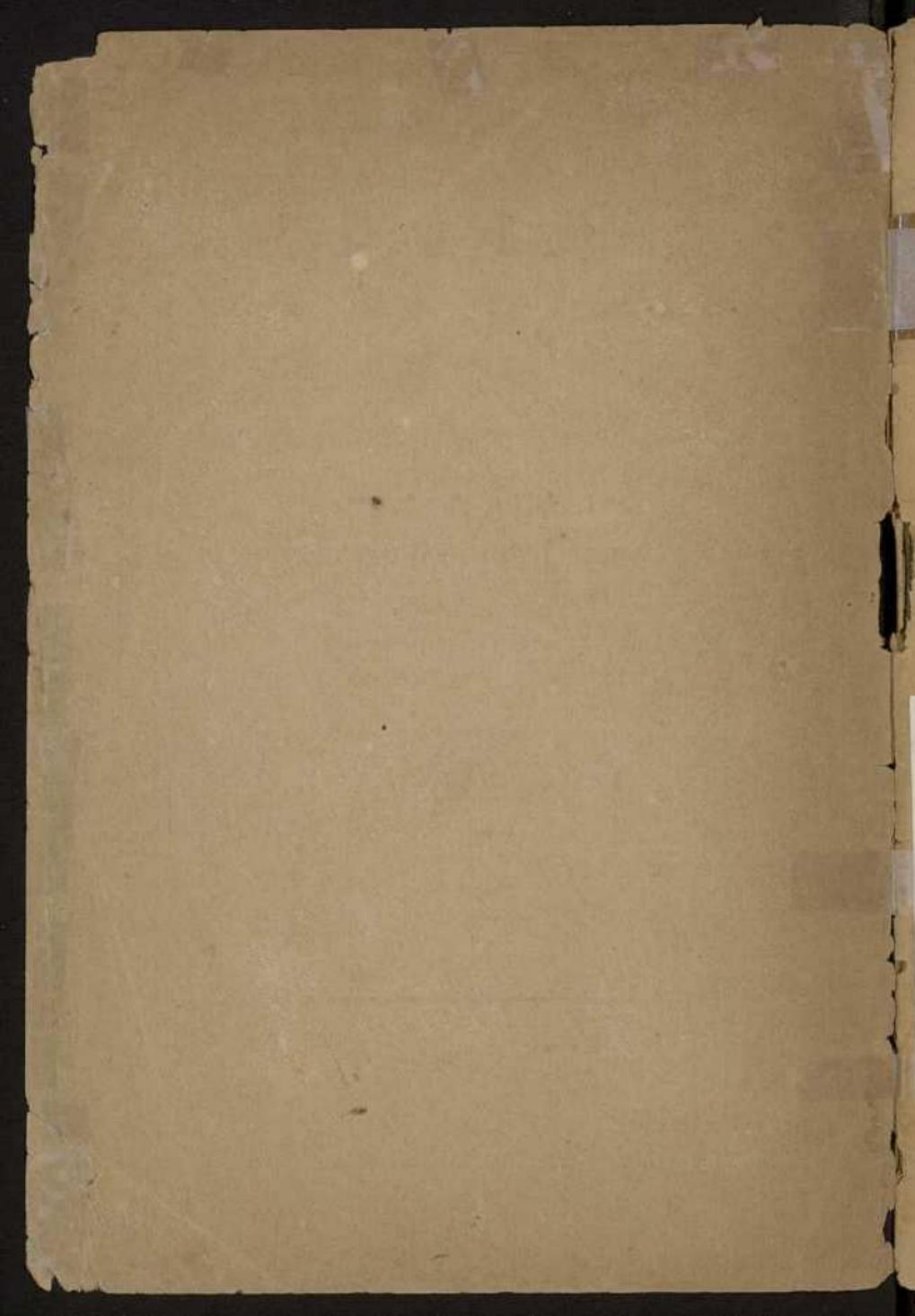
AGARIMOS

Versos da y-alma por
Juan Jesús González

Santiago: La Comercial

AGARIMOS

Versos da y-alma por
Juan Jesús González

GABINO DIAZ DE HEREDIA
PRÍNCIPE, 6
A CORUÑA

REAL ACADEMIA
GALEGA
A CORUÑA

F-1299

Biblioteca

Santiago: La Comercial

Al querido y admi-
lo amigo Gabino
Giar de Herrera
- Silueta gráfica
de bohemio pro-
ta - con toda la
emoción de un
camarada

Juan Pérez

compostela

21-4-1926

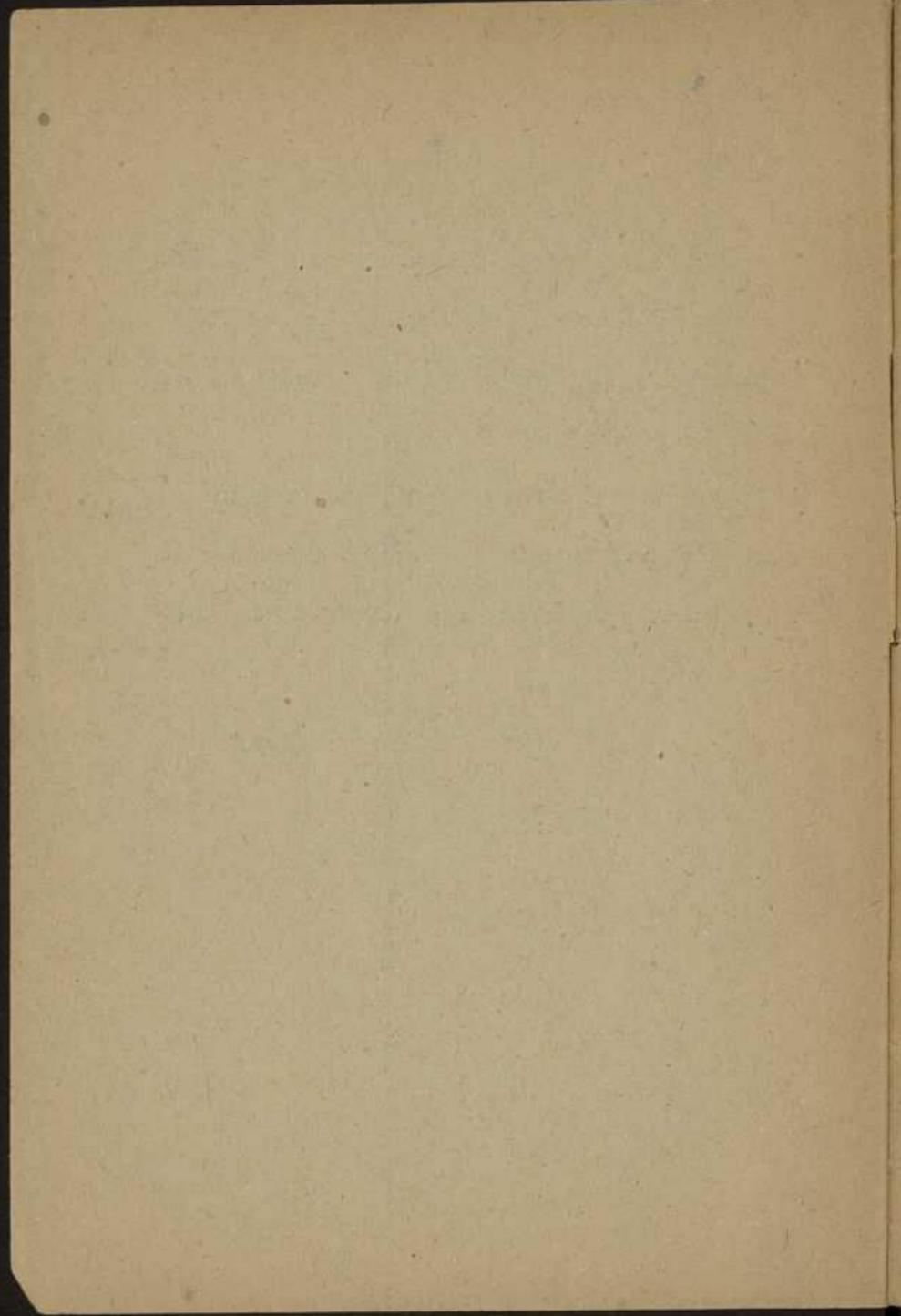
R 26251

Galicia Diáspora
Lerma
data 12/02/1993

Dedico este librito a a. meu querida
amiga a renombrada literata José Pa-
sada-Curra, en proba da moita cariña
que lle profesa.

Ya mais parqu'él foy que me abreu
camiña a o través dos eidos literarios, e
me puxa na xeira das letras con moita
agarima.

C. Pan C. Jesús

XAN XESÚS

Pra ti leitor amado qu'en espeita de saber quen é, e como é, que di e como dí, vas a lér ao autor d'este LIBRÍÑO.

*Fai versos, porqu' esparx' a sua y-alma
que ten chea de sofrir e de penar...*

*E da do que ten,
que tamén
a roseira da rosiñas,
porque non ten mais de seu que dar...*

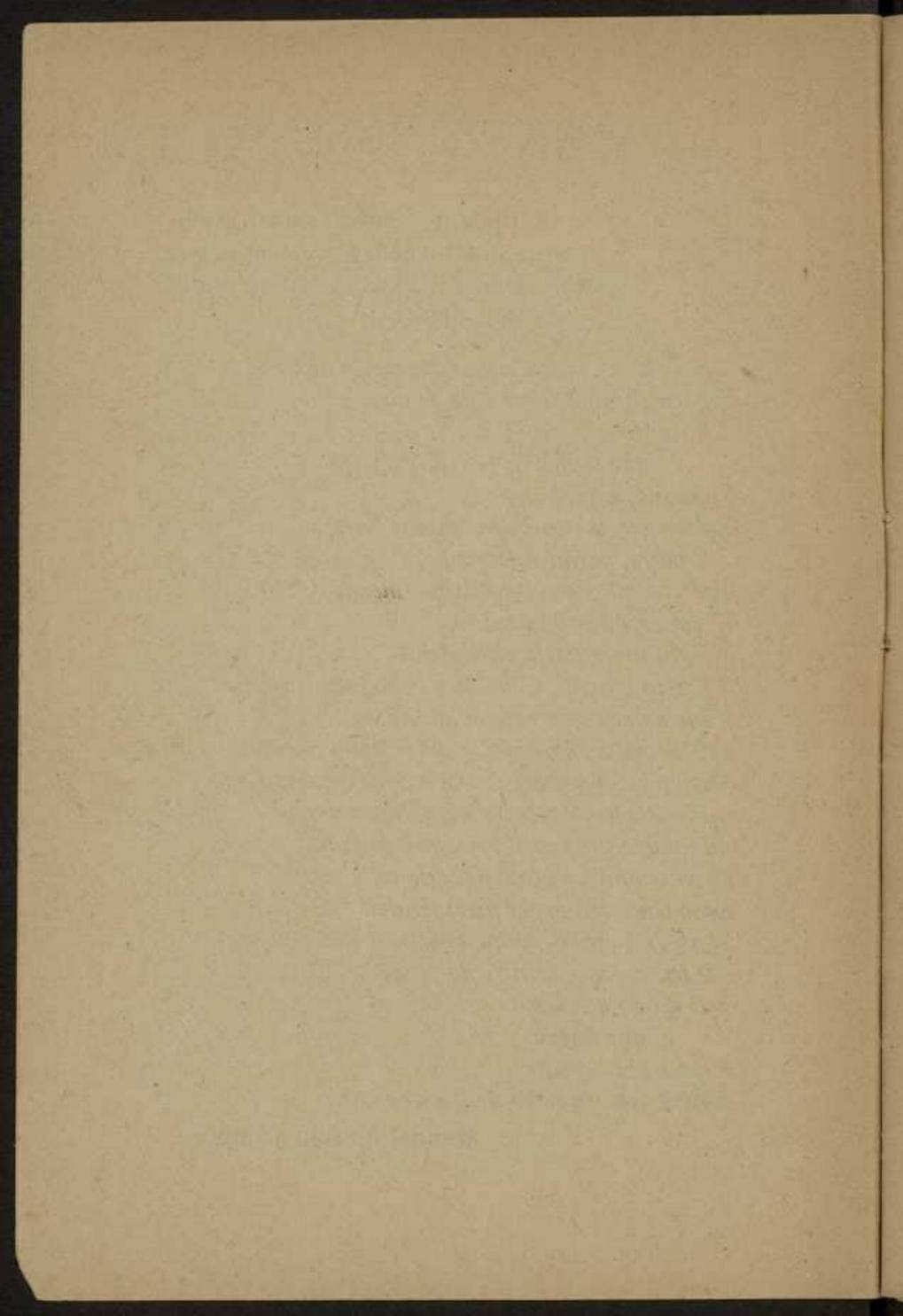
*E poeta, porqu' cdoura ó qu' e subrime,
com' uns ollos meigos d' unha meiga muller...
Y' así esquirbe namorado,
pro seu amor darll' antender...*

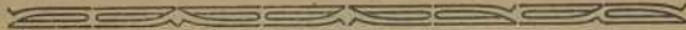
*E trembrando, simeliño vai decindo
o que no seu peit' enferm' aniña:
o amor pol-as mulleres, o amor pol-a revolta,
o amor pol-o seu lar y' o amor pol-a campiña...*

*E queixándose, teuro algunas veces,
oubeand' outras com' un lobo adoecido,
deixa sempr' un latex' onde se vé,
como ten o seu probe peito ferido...
Y' así, fai versos porqu' esparx' a sua y-alma,
que ten chea de sofrir e de penar...*

*E da do que ten,
que tamén
a roseira da rosiñas,
porque non ten mais de seu que dar...*

Manuel Mesejo Campos

A MIÑA ALDEIA

Pra Tomás Pedret en proba
d' amistad.

Aquí no verxel frolido
d'a miñ'Aldea,
entros arbres do eixido
que o sol roxea,
a y-alma s'espalloa
com'unha volvoreta
d'Outono, voadeira...

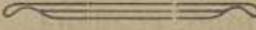
* * *

Aquí ent'ros penedos
acugulados;
na pracidez dos días
ansiados,
a vida corre paseníamente
e sosmente
se conoce a ledicia
d'un meigo principado,
que de froles de toxo
y-eras verdes
est'adornado...

* * *

¡Canta ventura
e vivir
n'esta leda fermosura,
sin nunca
ter que sofrir
os doôres d'amargura...!

Non quero ser ambicioso,
pois pecaría...
Tópome orgulloso
coa meiga
regalia
d'este chan primoroso...

MADALENA

Xardín d'ensoñación,
fulgor d'aurora;
meiga luz d'esperanza
arroubadoura...
Rayola d'alborada,
luceiro do amor:
enxendro feiticeiro
do doôr...

Non sabes quen te ama
no silenco,

e te ve erguer augusta
no lenzo
dos soños feiticeiros...

Encanto da miña vida,
alento d'inspiración,
ladrona dos meus pesares
ferichesm'o corazón

Xa que me levas á y-alma,
lévam'o corpo tamen...

¿Non sabes qu'a vida e triste
se non'a pon leda alguén?

QUEIXAS DA Y-ALMA

Pra Xosé Posada-Curros que sa-
be d o s feros apreixamentos da
vida...

En proba d'amor.

Lóngas queixas...
Fondos sofrimentos
que tronzan as cordas
do corazón;
doôres sin termo,
qu'entras vagullas
dos ollos afogados,

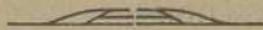
fan xemer en saloucos
 atafegantes a y-alma...
 Entr'o rítmico cramooreo
 da vida,
 vay o meu espírito
 entenebrecido,
 caindo
 nas fonduras d'un abismo,
 de negruras cheio.....
 ¡Quero erguerme;
 pro a vida qu'a outros
 acaricia risoña e feiticeira,
 a min negam'as coxegas
 meiguiceiras das suas ledicias...!
 ¡Quero dar, fortemente,
 nunh'outura,
 o berro Céltico da Raza;
 pro as ondas apreixadoras
 do vento do destino,
 túmbanme esmorescente,
 no regazo devorador
 da Terra.....!

¡Fatalidade!

Berran os Bardos,
 altivos, nos curutos
 mais outos do chan;
 e nos vals lonzanos do Sentimento
 fung'a musitación somnolenta,
 das doces cadencias,
 da froesta risoña

da meditación;
pro a min,
a fatalidade inexorable
da vida, rastreame
na tráxica imensidade
d'unha negraxe
de fondas pesadumes....
Salouco e non me layo
porque sei que un meu queixido
chegaría pr'abafarme...
¡Non...!
Sintom' fachendoso...
Eu soño coa diafana albura
dos amañeceres ouríferos
da poesía;
e nos ceos azules e lonxanos
da miña esperanza,
son'a cadencia estrofal
dun'armonia sinxela
que roxe nos abres rumorosos
da meditación...
Nos fondos silenzios
do meu corazón,
paréceme que escoito
as vastas sinfonías
que en gorxeos vocalizados
parecen escribir
nas mouras ondas
do vento renxedor,
os doces versos

d'un canto dívinizado
pol-o amor;
por ese amor subrime
cheiro d'ensoños
y-espranzas
...¡Ou que tristura...!
O grande Ouceano da vida,
rodeiame como unha cousa
aprisionadora...
Quero salir d'este val
atafegante,
pro o bamboleo
das augas da intranquilidá
ausorbenme nun bocado
com' o dun famento e
tráxico dragón...
A melancónia avasallante
acougame
no seu regazo doôroso,
y-aprisonándome
cos seus brazos de ferro
endurecido,
non me deixa o espirto
ceibo...

¡COMO TE LEMBRO!

Pra Teresiña Casal de Rey, garrida pontevedresa que ten ollos soñadores e picaronas risadas....

Entr'as bretemias espesas do recordo,
moitas veces a tua imaxen feiticeira
surxit vexo,
envolveita nos meigos resprandores do ensoño,
e bañada coas aureolas,
dun máxico
refrexo....

Nestas horas sempre meigas,
regaladas coa dozura
dunha visión feiticeira
y-arrombamentos
perguiceiros,
a luz dos teus ollos charrusqueiros
e garridos,
alomea a escuridade do meu
mouro pensamento,
com'a luz
de dous
luzeiros...

Nestas horas, sempre pracidas e ledas,
en que as visions me dan consolo
y-esperanza,
os pesares y-as congoxas que
me firen,
van morrendo pouco e pouco,
entr'as luces
y-o resprandor
da lembranza.....

Non me fagas sofrir mais
encantiño
dos meus
dias...

Non me deixes ir o alento
en tristosas
agonias...

Deixa no meu corazón
o latexar
fort'e
ledo...

Non mo ateiques
pol'a pena,
que sin amor
está
quedo...

Dam'alento...; dame vida coa dozura
dos teus beizos;
dame vida coa quentura
dos teus ollos... Yos teus peitos...

¡Sofrimento e doôr!

¡Que miserab'r e a vida!
as horas pasan, pouco e pouco
ou de prisa;
según o doôr ou o ben estar;
a melancónia,
a peua ou o sufrimento;
según as arelas de ledicia:
os momentos feiticeiros
ou os instantes de sôsego...

Cuase que nada hay certo;
 todo e falsedad e ilusions
 fementidas;
 todo e sofrimentos
 e tolas esperanzas...

¡Que ditosa debe sel-a
 morte;
 ese brinco aterrecedore
 que en boa hora
 nos quita de penar,
 pra lovarnos
 o parádiso soñado;
 o descanso eterno;
 o sosego manso e tranquilo
 d'un mundo xusto,
 que acolle no seu seo
 os nosos corpos
 molentes e sin forzas...

Ese mundo agochado
 que sosmentes nol-o imaxinamos,
 cando nos berr'a concencia
 pedindo pros nosos feitos
 a xusticia que pisamos
 por encher o saco endexamais cheio
 da nosa ambición
 maldita.....

!Cantas pasions
 e cantos vicios s'acugulan
 en nos;
 cantas maldades

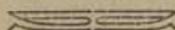
e cantos noxentos
antoxos nós firen
a cotio...!

¡Cantas ilusions,
nos rouban o prácido
sosego,
pra ceibarnos ô val
atafegante
da vida
que nos ha de desnucar
sin misericordia,
e comernos
comonh'a fera famenta
sin entrañas...!

¡¡Que noxento desasosego
pra vivir
uns cantos dias
rebuldando na miseria
e nó trafego,
coa noxenta cobiza
d'acugular
a nosa veira
riquezas polvorentas
y esfoupadas,
que voan nos ventos
fatales da vida,
os campos tristeiros,
pero ditosos, da morte:
os vales da eternidá...!!

¡Ay! toleironas ansias

de grandesas pecadoras,
 mal sabedes qu' hay un
 fin donde todo esmorece:
 xoyas, riquezas, orgulos,
 fantasias, quimeras, entoxos,
 maldades e tod'o que poida.
 agachar no noso
 ruín pensamento...!!

¡ADELIÑA!

Pra aquela nena risoña e feitiçeira, que me dou unha tarde un manosíño de froles...

Na tua ris'algareira
 com'on ledo amañecer,
 ves'o meigo escrarecer
 dunha ilusión feiticeira...

Ves'a gracea rebuldeira
 d'un despertar de ledicia,
 envolto nunha caricia
 mainamente charrusqueira...

Dos teus ollos brincadeiros
 coma duas estreliñas
 son douradas rayoliñas
 y-encantos arroubadeiros...;
 Lavaredas encendidas

de non sei que perguiceiros
encantos, angaralleiros,
nas miradas sorprendidas...

Nas miradas misteriosas
que marmulan sin falar,
y-o maino parpadexar
din as cousas mais graceosas...

Din qu'hay amor e contento,
ledicia dit' e placer;
pro tamen queren decer...
qu'hay doôr e sofrimento...

Din que hay moito que penar;
din que hay moito que sofrir,
pr' endexamais conquerir
o que s'estuvo a pensar...

. . . . . ;E riste...!

Rite, que nesas risadas
estralantes de tenrrura,
brinc'a tua fermosura
entre tolas carcaxadas...

Rite más, sin te cansar,
que cando te vexo rir,
tou contento de sofrir,
tou contento de penar...

Rite, rite meiga nena,
que a tua risa d'encanto,
ou me lev'o camposanto
ou ma de sanar a pena...

NADAL

Arden os tizóns no lar,
y-entre roibas lavaradas,
ruben do fum'empuxadas
as moxenas a beilar...

Y-entr'a roxes do braseiro,
refervendo está pousado
hestr'o cume cogulado
de castañas, un pucheiro.

De carball'unha cañota,
ardend' está na lareira,
caroando a pateleira,
e fai ferver unha pota.

Dentr'a craridá do lume
en arcensión a voar;
do medio e medio do lar
saile retorcid'o fume...

Na casa todos estamos
pol-a cociña sentados,
pracidamente acouguados
qu'embora así nos xuntamos.

Meus pais fartos de ledicia
ollan con leda douzura
a nosa xuventú dura,
y-en ubérrima caricia,
nos dan bicos e apertas,
d'alegría reloucando,
porque estaban esperando

por nos, coas portas abertas...

Miña nai cansada vai;
xa ten a cara arrugada;
e de color cambeada
xa leva a barba meu pai.

¡Que gozo e vir da cibdá;
topar meus hirmans, meus pais;
nin un menos, nin un mais
pra pasal'a Navidá...

Miña nai d'emoceón chora,
meu pai canta d'alegría,
e contento alabo dia
qu'en paz nos xunta unha hora.

¡Canto venturoso e estar,
por Noiteboa acougados,
preto a nosos pais sentados;
o calor morno do lar...!

¡Que sorte; que gran dozura
e sentarnos no regazo
de nosa nai; y-un abrazo
darlle cheio de ternura!

¡Bendito Dios que nos tray,
a nosa casa a abrazar
o noso pai; y-a bicar
nos beizos a nosa nay!

¡Que tristura debe ser,
non ter un pay pro amar,
unha nay prall'adorar
y-uns hirmans pra lle querer...!

Eu a Dios non pagarey

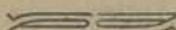
a ventura que me dá:
ver meus pays en Navidá
que millor que ver un Rey...

!Que tristura debe ser
toparse lonxe da terra,
a loitar n'algunha guerra
donde naid'o vaya ver..

Nais que por seus fillos choran
lonxe d'eles a sofrir,
sin lle poder acudir
nin ne mism'hora que morran;
sin lle poder dar bocado
do qu'elas comen sin gusto,
nin tel'un momento xusto
con alegri' o seu lado...

¿Non e unha gran desventura
pol-as portas pan pedir,
e nestas noites dormir
nun pallote, sin quentura...?

E a noite de Nadal
a noite que un Rey naceu;
a noite qu'apareceu
remedio a dar fin o mal.

¡REBELDE!

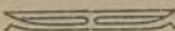

Melancónicos lamentos;
queixas grandes e saloucos de doór;
amargores e tristuras,
vagullas e sofrimentos...

Marchan os fillos da terra,
pol-a iniquidá votados do seu lar;
van loitando pol-o mundo
contr'a fam'a facer guerra...

Namentras acó esquenidos
quedan seus pais a chorar por eles;
pol-a escravitu avafados
e pol-a fame vencidos...

Esto arripi-ó corazón,
pro non hay en Galicia espíritos de rebeldía
qu' en loita fera todos,
fagan a revolución.....

NOITE DE MAYO

Noite de grandes negruras;
noite orfa de luar,
envolta en doce fragancea
de caraveles y-azhar...

Noite de Mayo frolido
entre queixumes de follas;
noite de grandes amores;
noite de tenras parolas...

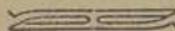
Noite de grileiros cantos

e croar de rans na y-auga;
noite de ala-lás sin xeito
cantados da xente vaga,..

Noite de fonda quietude
baix'o fulgor das estrelas,
mais o rumor do follaxe
colgado das ramalleiras;
envolveita entr'os cheirumes
que van ceibados das frondas,
buscando mil e unha volta
entr'o misterio das sombras...

Noite pra soñar poetas
con voos d'outas quimeras,
e trovaren con donaire
xeitosiñas cantinelas.

Noite de gran pracidez,
de trouladás toleironas,
nesas ledas foliadas
das rapazas farfantonas.

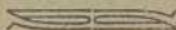
LONGO PENAR

Vicios, alifás;
penosas ruindades sin termo;
males que rixan a y-alma
dando na vid'ó inferno...

Salayos, sofimentos;
miserias que acorralan

a vida dos humildes
y-o animo ll'acaban...
¡malios principados!
que anoxan e aldraxan,
que nos tronzan a vida
y a alma nos esmagan...

Avafos e saloucos
nos deixan por regalo,
o noso grand'esforzo:
o rudo e fer traballo.

MEU LAR

¿Que e un palacio
adornado de xoias, se nel hay penas?
Mais me deslumbran
as roxiñas moxenas
que do meu lar s'escapan o espacio...
Como homilde teño riquezas,
que son: a paz, o sosego ya quentura
do meu mórno lar,
Esta é a máxica ventura
dun' alma allea de fraqueza...
Non sinto doóres
de usuras y-egoismos qu'anoxan;
topome contento coa miña sorte,
y-a cara no me somroxan
mais que has lavaredas
y-os craros respiradores,
que dos tizóns s' erguen
en xeitos' ascensión as tellas...

CLOTILDE

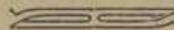
Pra un rapaza de quen estuvren
namorado xa fay tempo.

¡Ou ti meiguiceira fada;
negros ollos d'acibeche,
no meu corazón meteche
a venenosa chuzada...!

Ti fuchel-o fundamento,
d'un dor que levo na y-alma,
que sin el non teño calma,
alegría, nin contento;
soilo se te ollo preto
e fito e fito te miro,
vaise'm'un longo suspiro,
e relouco e, estou inqueto.

Foi tan fort'aquel amor
que porduciches en míñ
que destonces que te vin
dou comenz'o meu delor.

Tal meigallo me fixeches
que me tray atolandrado;
pois de cote pro teu lado
meu pensamento tuveches...

POSTA DE SOL

Pra o meu amigo e mestre, o culto e aporveitado Arturo Gallego Cruces, en proba de cariño.

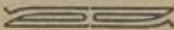
Que mainiño e que pouson;
que risoño e feiticeiro;
que contento e qu'algareiro
vai o sol cando se pon.

¡Canto acó deixa esquencido
cando se vai alonxando;
canto tras si vay deixando
entr'a sombra esmorecido.

¿Pronde vai todol'os días
tan ansioso e cumpridor;
onde vay co seu calor
mor de tantas alegrías?

Que misterio n'adeviño,
al'onde vay debe haber;
eu non sey que debe ter
no termo dese camiño...

El decote vay marchando,
y-acotio se vai indo;
el decote vai fuxindo
y-as escuras nos deixando.

GUILLERMINA

A ti encanto sinxelo, doce e tenra lavereda d'amor.

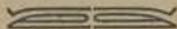
Frol d'endulzados cheirumes;
carabel meigo e risoño,
rosiña verd'e sinxela,
encanto con quen eu soño.

Anxeliño celestial
baixo as alas envolveito;
coiteliño que feriche
con tol'amor o meu peito.

Neniña que me roubaches
tantas horas de sosego:
o sono de tod'a noite
pois ox'os ollos non pego...

Se queres que calma teña,
y-acougue soi'un momento,
deixa que chegue atèa min
un sopro do teu alento...

Deixa que un maino refrexo
dos teus ollos a min veña.
Deix'a tua voz musecal
qu'un pouquiño m'entreteña...

SOFRIMENTO

A o meu amigo e grande compa-
ñheiro, Manoel Mesejo, que sabe
de penas o sofrimentos.

Dorid'ó corazón,
maguad'a y-alma,
pol-a tua treición,
un sofrimento eterno
de penas e doóres
me mata pouco e pouco,
cos duros amargores
d'unha pena sin termo...

. . . . .

Os sonos feiticeiros
das horas de lediciás
recordam'algareíros
momentos de pracer,
cando sonab'acongos
nos teus xeitosos brazos
que, en alonmiños tenros
de dociñas caricias,
me dabán regalias
d'amor e de querer...

. . . . .

Ox'entre bágoas morro

sin amor, sin cariño,
 chorando no olvido
 como chor'on meniño
 cando lle falt'o colo
 quentiño de sua nai...

Cando no teu regazo,
 as miñas mans poñia,
 rebuldando entr'a sombra
 do teu exrido peito,
 non sey cant'l'alegría
 destonces m'embargaba
 que, sin dormir soñaba,
 no ceio por ti feito,
 cos meigos resprandores
 dos teus brillantes ollos...

A miña vid'agora,
 de pesadum'e un val,
 qu'esvaindo'os empuxes
 dun forte vendabal.
 se queda sin os arbres
 louzanos e brioso,
 donde crecí'ó froito
 dun grand'e tol'amor...

Agora xa non vivo
 y-afogo nos queixumes

do mais ruín penar;
xa non pudo alentar
sin cun dolor moy fondo
n'afogue entre sospiros:
me mate en esvaídos
cun fero aprexamento,
qu'a morte m'a levar...!!!

Xan Xesús González.

*Na campía de Sibil a uns pasiños das milagreiras
augas de Cuntis e po-lo Agosto do ano XXI fun re-
matando istos probes AGARIMOS.*

